

Fremsat den 25. januar 2022 af Troels Lund Poulsen (V), Mads Fuglede (V), Søren Pape Poulsen (KF), Rasmus Jarlov (KF), Pernille Vermund (NB), Lars Boje Mathiesen (NB), Alex Vanopslagh (LA) og Ole Birk Olesen (LA)

Forslag til folketingsbeslutning

om at få kvalificeret international arbejdskraft til Danmark på rimelige arbejdsvilkår

Folketinget pålægger regeringen at sikre den nødvendige hjemmel til og praktiske implementering af følgende ti tiltag, som skal sikre, at virksomhederne har ordentlig adgang til at tiltrække kvalificeret international arbejdskraft på rimelige arbejdsvilkår:

1. En ny forbedret beløbsordning
2. Udvidelse af fast track-ordningen
3. Udvidelse af jobsøgningsopholdet for udenlandske studerende
4. Bedre fastholdelse af internationale dimittender
5. Udvidelse af Startup Danmark
6. Tre ekstra ”International Citizen Service centre”
7. En forlængelse af drifts- og fodermesterordningen
8. Working Holiday-ordningen skal forbedres
9. Kortere svartid og ændret proces hos SIRI
10. Fjernelse af bøvlede regler

Tiltagene skal implementeres hurtigst muligt og senest inden udgangen af 2022.

Bemærkninger til forslaget

Danske virksomheder mangler arbejdskraft

Ledigheden er faldende, og der er akut mangel på arbejdskraft i flere brancher. Det er det absolut største problem, vores virksomheder står over for. Forslagsstiller ønsker derfor med dette forslag at hjælpe de danske virksomheder ved sikre bedre muligheder for at tiltrække den nødvendige kvalificerede internationale arbejdskraft.

Den akutte mangel på arbejdskraft kan tydeligt mærkes blandt virksomhederne. En undersøgelse fra Dansk Erhverv viser, at virksomhederne på bare tre måneder har tabt 35 mia. kr. på grund af manglen på arbejdskraft (Dansk Erhverv – ”Mangel på arbejdskraft medfører milliardtab i omsætning”, 8. december, 2021).

Virksomheder over hele landet har udfordringer med at ansætte medarbejdere, og de kan derfor ikke følge med efterspørgslen. Ifølge en undersøgelse fra Dansk Industri er det hele 4 ud af 10 virksomheder, der mener, at mangel på medarbejdere bliver den største vækstudfordring i 2022, og op imod 60 pct. venter, at det kan bremse væksten i 2022 (Dansk Industri – ”Mangel på hænder bremser væksten i 2022”, 10. december 2021).

Manglen på medarbejdere viser sig også i sundhedsvæsnet og i ældreplejen (KL's Momentum: "Kampen om arbejdskraft kan ramme både velfærd og vækst", 13. januar 2022). Det betyder, at danskerne igen og igen oplever, at opgaver ikke bliver løst, og at vi i sidste ende taber vækst og velstand. Det begrænser derfor muligheden for at prioritere vores fælles velfærd og den grønne omstilling.

Forslagsstillerne mener, at der er behov for konkrete tiltag, der skaffer flere hænder til virksomhederne, som står i en situation, hvor de må sige nej til ordrer og henvendelser, fordi de mangler hænder. Der skal være adgang til den rette arbejdskraft, for at det ikke har kedelig afsmitning og også giver akutte udfordringer i den offentlige sektor.

Forslagsstillerne har også noteret sig, at regeringen og aftalepartierne med aftale om en ny reformpakke indgået den 21. januar 2022 hverken løser udfordringerne med manglen på arbejdskraft på kort eller lang sigt. Forslagsstillerne noterer sig samtidig, at regeringen ikke har flertal for deres initiativer, der skal sikre mere international arbejdskraft.

Nye tiltag skal tiltrække kvalificeret international arbejdskraft

For at løse problemet med den akutte mangel på arbejdskraft er det nødvendigt at sikre mere kvalificeret international arbejdskraft på danske løn og arbejdsvilkår. Forslagsstillerne foreslår derfor følgende ti tiltag, der vil gøre det lettere at tiltrække mere kvalificeret international arbejdskraft til Danmark:

1. Ny beløbsordning: Som et tillæg til den eksisterende beløbsordning, skal beløbsgrænsen sænkes til 360.000 kr. for international arbejdskraft fra de lande, som lever op til mindst et af følgende to krav.

A) De lande vi har flest ud- og indgående investeringer med svarende til den løsning, som VLAK-regeringen lagde frem i 2018 ("Regeringen fremlægger udspil om styrket rekruttering af udenlandsk arbejdskraft" på bm.dk).

B) De lande, som Danmark – og de øvrige Schengen-lande – har et organiseret og velfungerende samarbejde med, hvilket måles på, om der er visum-frihed for besøgende i Schengen fra de pågældende lande. Disse 59 lande er at finde på EU's oversigt og dækker lande fra alle steder i verden ("Lists of third countries whose nationals must be in possession of a visa when crossing the external borders and of those whose nationals are exempt from that requirement" på ec.europa.eu).

Ordningen skal være åben, så længe arbejdsløsheden er under 4,5 pct. og antallet af tilladelser har været under 12.000 på et år. Hvis disse grænser nås, lukkes der for nye arbejdstilladelser. Aftalepartierne kan dog genåbne for yderligere tilladelser. Opholds- og arbejdstilladelser opnået efter ordningen kan have en varighed på op til 7 år.

Den foreslåede ordning er en tillægsordning. Den skal således ikke påvirke de muligheder, der er for at indhente international arbejdskraft på den allerede eksisterende ordning.

2. Udvidelse af fast track-ordningen

I dag findes der en såkaldt fast track-ordning for internationale medarbejdere, hvor virksomhederne har mulighed for hurtigt og nemt at få international arbejdskraft til Danmark, fordi medarbejderen kan begynde at arbejde, mens vedkommendes sagsbehandling er i gang. Kravet til antallet af fuldtidsansatte, som en virksomhed skal have ansat for at kunne blive certificeret til at benytte fast track-ordningen, nedsættes fra mindst 20 til mindst 5 fuldtidsansatte medarbejdere i Danmark. Dermed får flere virksomheder adgang til fast track-ordningen, som giver mulighed for at ansætte international arbejdskraft hurtigt og fleksibelt.

3. Udvidelse af jobsøgningsopholdet for udenlandske studerende

For at sikre bedre overgang til arbejdsmarkedet for udenlandske studerende skal jobsøgningsopholdet udvides fra de nuværende 6 til 12 måneder for udenlandske studerende, der har afsluttet en videregående uddannelse i Danmark. Det betyder, at udenlandske studerende, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i og afslutte en videregående uddannelse eller en ph.d.-uddannelse her i landet, samtidig meddeles opholdstilladelse med henblik på

midlertidigt ophold for 12 måneder med henblik på at søge beskæftigelse her i landet efter afslutning af uddannelsen.

4. Bedre fastholdelse af internationale dimittender

Der skal afsættes 3 mio. kr. i 2022 og 2023 til at øge indsatsen for at fastholde internationale studerende med særligt fokus på talentrekruttering samt karriereafklaringsforløb.

5. Udvidelse af Startup Danmark

Startup Danmark er en ordning, der giver udenlandske iværksættere mulighed for at få opholdstilladelse i Danmark til at oprette og drive en innovativ vækstvirksomhed. Denne ordning skal styrkes ved, at der afsættes 1 mio. kr. årligt til en udvidelse af Startup Denmark ordningen, så en udenlandsk virksomhedsejer, der ønsker at åbne en filial i Danmark af en eksisterende virksomhed, kan søge om opholdstilladelse gennem Startup Denmark.

Samtidig skal det præciseres i udlændingeloven, at udlændinge, der allerede har stiftet en selvstændig succesfuld virksomhed, som bidrager til dansk erhvervsliv med innovation og udviklingspotentiale – f.eks. mens udlændingen havde et andet opholdsgrundlag – har mulighed for at søge om opholdstilladelse gennem Startup Denmark til at drive virksomheden.

6. Tre ekstra "International Citizen Service centre"

I dag har Danmark fire såkaldte "International Citizen Service centre" (ICS). Disse centre hjælper udenlandske medarbejdere, som er i Danmark i over tre måneder, med det relevante papirarbejde fra myndighederne. Antallet af centre er dog ikke tilstrækkeligt, da servicen bør være bedre og hurtigere. Derfor skal der etableres yderligere tre rekrutteringscentre, som gør det lettere og smidigere for virksomhederne at få adgang til relevant arbejdskraft. Der afsættes midler til formålet.

7. En forlængelse af drifts- og fodermesterordningen

Som fodermester eller driftsleder inden for landbruget kan du i dag få opholds- og arbejdstilladelse hhv. 1, 2 og 3 år ad gangen. Det skal udvides til 4 år. En udvidelse af ordningen vil kunne bidrage til at skabe en højere grad af tryghed omkring opholdet i Danmark for ansatte i landbruget.

8. Working Holiday-ordningen skal forbedres

Den socialdemokratiske regering har valgt at stramme reglerne i Working Holiday-ordningen. Lovændringen betyder blandt andet, at man har afskaffet muligheden for, at man med en Working Holiday-tilladelse kan udføre selvstændig erhvervsvirksomhed. De opstramninger, som den socialdemokratiske regering har lavet af ordningen, skal tilbagerulles.

9. Kortere svartid og ændret proces hos SIRI

Arbejdsprocesserne hos SIRI forsinkes i dag virksomhedernes mulighed for hurtigt at skaffe arbejdskraft. Derfor skal der i SIRI sikres en gennemsnitlig svartid på bindende afgørelser af spørgsmål vedrørende arbejds- og opholdstilladelser på 14 dage. Derudover skal virksomheder, der er omfattet af overenskomst, anses for at have sædvanlige løn- og ansættelsesforhold, og derfor skal SIRI ikke foretage kontrol af løn- og ansættelsesforholdene på disse virksomheder. Der afsættes midler til formålet.

10 Fjernelse af bøvlede regler

Der er en række bøvlede og unødvendige krav til virksomheder, der gerne vil indhente international arbejdskraft til Danmark. Disse krav bør derfor fjernes. Det gælder kravet om, at lønnen til medarbejdere fra lande uden for EU skal udbetales til en dansk bankkonto og alene i likvide midler. Dette skal fjernes. Samtidig skal det såkaldte formodningsafslag i sin nuværende form afvikles.

Økonomi

Forslagene finansieres i indeværende år af uforbrugte midler fra § 35 på finansloven. I årene fremover finansieres de indenfor finansloven.

Skriftlig fremsættelse

Troels Lund Poulsen (V), Mads Fuglede (V), Søren Pape Poulsen (KF), Rasmus Jarlov (KF), Pernille Vermund (NB), Lars Boje Mathiesen (NB), Alex Vanopslagh (LA) og Ole Birk Olesen (LA):

Jeg tillader mig herved at fremsætte: *Forslag til folketingsbeslutning om tiltag, der kan tiltrække kvalificeret international arbejdskraft til Danmark* (Beslutningsforslag nr. B X)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.